

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 14P/57/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7620200916
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Matej Okály
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2021:7620200916.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, sudca JUDr. Matej OKÁLY, v právnej veci mal. detí I. N., L.. XX.XX.XXXX, S. N., L.. XX.XX.XXXX a R. N., L.. XX.XX.XXXX, zastúpení Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves, deti rodičov: matka G. N., L.. XX.X.XXXX, bytom T., K. XXX/XX a otec I. N., L.. XX.X.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, v konaní o návrhu R. N., L.. XX.XX.XXXX a S. N., L.. XX.XX.XXXX, obaja bytom T., K.D. XXX/XX, na zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti, za účasti Okresnej prokuratúry Spišská Nová Ves, takto

rozhodol:

I. Súd návrh na zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti doručený súdu dňa 14.2.2020 z a m i e t a .

II. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 14.02.2020 bol súdu doručený návrh navrhovateľov, ktorí sa domáhali, aby súd zveril do ich náhradnej osobnej starostlivosti a rodičov zaviazal prispievať na ich výživu sumou minimálneho zákonného výživného.

2. Navrhovatelia podaný návrh odôvodnili tým, že maloletí sú bratove deti, pričom rodičia sa o ne nezaujímajú, o maloletých sa nestarajú. Navrhovatelia sú evidovaní na úrade práce, poberajú sociálne dávky, prejavili záujem starať sa o maloletých.

3. Spolu s podaným návrhom doručili navrhovatelia súdu kópie rodných listov maloletých.

4. Uznesením sp. zn.: 14P/57/2020-11 zo dňa 01.06.2020 súd ustanovil maloletým Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves za kolízneho opatrovníka na zastupovanie v tomto konaní.

5. Zo správy Mesta Krompachy zo dňa 24.09.2020 súd zistil, že maloletí sa podľa informácií mesta zdržiavajú u matky, G. N. v T., na neznámej adrese, kde menovaná žije so svojim priateľom. Pokiaľ sa zdržiavali u S. N. v T. bolo o nich riadne.

6. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 29.09.2020 súd zistil, že maloleté deti pochádzajú z neúplnej rodiny. Toho času žijú v spoločnej domácnosti svojej matky G. N., L..XX.X.XXXX, v obci D. L. P.. Matka tam striedavo žije od roku 2019, deti si od tej doby brávala na prázdniny. Deti navštevovali školu v T. a bývali u ich tety S. N., L..XX.X.XXXX, na K. A. Č..XX v T.. Medzi tým matka trávila viac času v D. L. P., ale chodila do T. svoje deti navštevovať a zabezpečovala im potrebné oblečenie a iné veci, ako hygienu a stravu. Pri šetreniach v rodine S. N. zabezpečovala pre maloleté deti všetko potrebné počas matkinej neprítomnosti a následne si podala na súde návrh na zverenie detí do náhradnej osobnej starostlivosti.

Začiatkom septembra 2020 však S. N. spolu so svojim druhom náhle odišla do Čiech a deti zanechala pri ich starých rodičoch z matkinej strany K. N., L..XX.XX.XXXX a M. N., L..X.XX.XXXX. Starí rodičia v tej dobe uviedli, že sa nevedia spojiť s matkou maloletých detí s G., pretože stratila mobilný telefón, ale chcú ju navštíviť v D. L. P. a povedať jej, aby sa vrátila k svojim deťom, pretože oni dlhodobo nebudú zvládať ich výchovu, keďže majú zdravotné problémy. Následne sa matka dostavila na tunajší úrad a oznámila, že si svoje deti berie so sebou. Uviedla, že ide do školy oznámiť triednej učiteľke, že deti odchádzajú s ňou a školu budú navštevovať priamo v D. L. P. Pri poslednej návšteve starí rodičia uviedli, že sa tak aj stalo, deti odišli s matkou a majú vedomosť o tom, že tam riadne navštevujú školu.

7. Kolízny opatrovník v podanej správe navrhol, aby súd návrh na zverenie detí do náhradnej osobnej starostlivosti zamietol, pretože matka aj počas svojej neprítomnosti vedela zabezpečiť deťom všetko potrebné. Teraz sa o deti stará a sama uviedla, že svoje deti by nedala nikomu inému.

8. Zo správy obce D. L. P. zo dňa 08.10.2020 súd zistil, že matka a maloletí sa v obci zdržiavali, v čase podania správy mala rodina odísť do Krompách. Túto skutočnosť potvrdila aj správa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice zo dňa 19.10.2020.

9. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 30.11.2020 súd zistil, že matka, G. N., L..XX.X.XXXX sa striedavo zdržiavala v meste T. a T.. Deti navštevovala pravidelne, posielala im oblečenie a stravu. Matka si deti brávala aj k sebe do T.. Naposledy 14.9.2020, prišla matka maloletých detí na tunajšie oddelenie oznámiť, že odchádza s deťmi do T., kde má priateľa a deti chce už v T. prihlásiť do školy. Dňa 28.9.2020 bola vykonaná návšteva v prirodzenom rodinnom prostredí na K. A., kde bola zastihnutá stará matka detí K. N., L..XX.XX.XXXX a uviedla, že matka detí G. je so svojimi deťmi v T.. Otec, I. N., L..XX.X.XXXX sa vrátil z výkonu trestu odňatia slobody dňa 31.10.2020. V tom istom čase matka prišla spolu s deťmi naspäť do T. a uviedla, že do T. sa už nevráti, chce sa vrátiť k I. N. a ostať žiť v T.. To potvrdil aj samotný otec detí I. N., a uviedol, že sa chce postarať o svoje deti, ostáva žiť v T. a spoločne s G. a deťmi bývajú v dome po S. N., ktorá odišla do Čiech, na K. A. Č.. XX E. T.. Otec sa už bol informovať v škole ohľadom záškoláctva R., S. a I.. Prisľúbil, že deti bude odprevádzať ráno do školy a dohliadať na ich pravidelnú školskú dochádzku. Obaja rodičia sa zaevidovali na úrade práce. Rodičia maloletých detí obnovili spolužitie, majú vytvorené vhodné podmienky pre zdravý rast a vývin detí. Sú schopní sa o mal I., S.O. S. R. postarať. V rodine sú pravidelne vykonávané opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

10. Zo správy Obvodného oddelenia Policajného zboru Krompachy zo dňa 29.01.2021 súd zistil, že otec maloletých dňa 25.12.2020 zomrel.

11. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 17.05.2021 súd zistil, že matka, G. N., L..XX.X.XXXX, spolu s maloletými deťmi bývajú v domácnosti matkiných rodičov, K. N. a M. N. v murovanom dvojizbovom rodinnom dome. Domácnosť je zariadená skromne, rodina užíva jednu izbu. Celková úroveň a hygiena domácnosti je prispôsobená ich životnému štýlu, domácnosť vyhovuje potrebám maloletých. Deti majú k dispozícii dvor, ktorý je oplotený, na ktorom sa môžu hrať. V domácnosti je zavedená elektrická energia, vodu si nosia zo studne a je vykurovaná pieckou na tuhé palivo, na ktorej si rodina pripravuje aj stravu. Rodine je z tunajšieho úradu poskytovaná pomoc v hmotnej núdzi formou dávky v hmotnej núdzi a príspevkov vo výške 129 Eur mesačne a prídavok na deti vo výške 76,50 Eur mesačne. Otec, I. N., L..XX.X.XXXX, zomrel dňa XX.XX.XXXX. Matka pri osobnom pohovore uviedla, že sa o maloleté deti riadne stará, uvedomila si svoju chybu a nechce o deti prísť. Navrhovateľka, S. N., L..XX.X.XXXX, má podľa slov matky pricestovať na územie Slovenskej republiky dňa 21.5.2021. Príde vybaviť pohreb svojmu manželovi, R. N., L..XX.X.XXXX, ktorý zomrel dňa 17.5.2021. Matka maloletých detí príde spolu s navrhovateľkou na tunajší úrad, aby im bol nápomocní pri späťvzatí návrhu. Maloletý Jozef navštevuje 4. ročník na X. Š. L. D. A. XX E. T., maloletá S., navštevuje X. O. L. Š. X. Š. L. D. A. XX. Maloletý R. navštevuje X. O. L. X. Š. T. L. A. D. XX E. T.. Matka uviedla, že dochádzka maloletých detí do školy je toho času pravidelná, zaujíma sa o školské výsledky, aj na predvolania do školy sa dostaví. Maloleté deti sú zdravé, v prípade potreby s nimi matka navštevuje MUDr. T. v L. T.. Maloleté deti majú absolvované všetky očkovania a prehliadky prislúchajúce ich veku. Matka výchovné problémy s maloletými deťmi neuvádza, dcéra jej pomáha s upratovaním a varením, chlapci jej pomáhajú chystať drevo. Maloletá S. sa rada hrá s bábikami, maloletý I. a R. sa radi bicyklujú a hrajú futbal. Matka pozná kamarátov svojich maloletých detí, vie s kým a kde trávia voľný čas. S rodinou na základe odporúčania úradu spolupracuje

aj Centrum pre deti a rodiny D. L. E., na základe záškoláctva z predchádzajúcich období. Bytové pomery navrhovateľov prešetrené neboli, pretože bývajú mimo územia Slovenskej republiky.

12. Vzhľadom na uvedené skutočnosti kolízny opatrovník odporučil súdu, aby návrh na zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti zamietol. Matka riadne zabezpečuje starostlivosť o maloleté deti, navrhovatelia od septembra 2020 žili v Českej republike a v kontakte s maloletými deťmi neboli.

13. Dňa 18.05.2021 bolo tunajšiemu súdu doručené oznámenie o vstupe prokurátora do konania.

14. Na pojednávaní dňa 07.06.2021 súd vypočul ustanoveného kolízneho opatrovníka, ktorý uviedol, že matka sa v súčasnej dobe o mal. deti riadne stará. Uvedomila si svoju chybu, spolupracuje s detskou lekárkou, chodí na všetky očkovania a všetky vyšetrenia. Deti sú zdravé a je zabezpečená riadne povinná školská dochádzka. Úrad vykonáva pohovory v rodine maloletých detí a preto navrhol návrh navrhovateľov zamietnuť.

15. Zástupca okresnej prokuratúry uviedol, že nebolo zistené, žeby matka nebola spôsobilá postarať sa o maloleté deti. Nie sú splnené kladné podmienky na to, aby súd mohol návrhu navrhovateľov vyhovieť a preto navrhol tento návrh zamietnuť.

16. Navrhovatelia a ani matka sa na pojednávanie nedostavili.

17. Podľa § 44 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len "zákon o rodine"), náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

18. Podľa § 44 ods. 2 zákona o rodine, náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím.

19. Podľa § 44 ods. 3 zákona o rodine, náhradnou starostlivosťou je

- a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“),
- b) pestúnska starostlivosť a
- c) ústavná starostlivosť.

20. Podľa § 44 ods. 4 zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

21. Podľa § 45 ods. 1 zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa.

22. Podľa § 111 písm. o) zákona č. 161/2015 Z.z., Civilný mimosporový poriadok (ďalej len "CMP") v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozhoduje o zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti.

23. Súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že v danom prípade nie sú splnené zákonné podmienky v zmysle vyššie citovaných ustanovení Zákona o rodine, ktoré by odôvodňovali zverenie maloletých do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov.

24. V danom prípade starostlivosť o maloletých dokáže zabezpečiť ich matka. Kolízny opatrovník poznajúc situáciu v rodine zaujal rovnaké stanovisko. K tomuto stanovisku sa pridal aj zástupca okresnej prokuratúry. Súd nezhliadol dôvody vedúce k záveru, že starostlivosť zo strany matky nie

je poskytovaná riadne, neexistuje žiaden rozumný dôvod, pre ktorý by mali byť maloletí zverení do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov. Prednosť by mali mať v starostlivosti vždy rodičia a až v prípade, ak ani jeden z nich nie je schopný a nemá záujem, tak možno následne rozhodnúť o zverení do náhradnej osobnej starostlivosti.

25. Nič na uvedenom nemení ani tá skutočnosť, že navrhovatelia maloletým sporadicky poskytovali osobnú starostlivosť. Pokiaľ rodičia dieťaťa vedia dieťaťu poskytnúť potrebnú starostlivosť, je právom dieťaťa a zároveň právom i povinnosťou rodičov, aby starostlivosť o dieťa zabezpečovali v prvom rade rodičia.

26. Matka maloletých vie a chce zabezpečovať maloletým riadnu starostlivosť. Súd nemal preukázať, že by zanedbávala starostlivosť o maloletých. Otec maloletých zomrel a matka je jediným žijúcim rodičom, pričom prejavuje záujem sa ne starať, zabezpečovať im riadnu starostlivosť.

27. S ohľadom na všetky predložené správy zo sociálneho zisťovania v rodine maloletých preto súd dospel k záveru, že návrh navrhovateľov je nedôvodný a preto ho výrokom I. tohto rozsudku zamietol. Súd navyše zdôrazňuje, že navrhovatelia ostali počas konania nečinní, na písomnosti a výzvy súdu nereagovali a teda počas konania žiadnym spôsobom svoje tvrdenia uvedené v podanom návrhu súdu neosvedčili. Súd navyše cestou úradu práce získal vo veci opačné poznatky.

28. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

29. Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

30. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

31. O trovách konania súd rozhodol výrokom II. tohto rozsudku tak, že náhradu trov nepriznal žiadnemu z účastníkov konania, nakoľko súd nezistil žiadne také okolnosti, pre ktoré by bolo možné priznať trovy niektorému z účastníkov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Spišská Nová Ves písomne v štyroch vyhotoveniach . (§ 362 ods. 1 zákona č. 160/2015, Civilný sporový poriadok/ ďalej len ako „CSP“).

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. (§ 127 a § 363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
 - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
 - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
 - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
 - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
 - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (§ 62 ods. 1 CMP) .

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. . (§ 62 ods. 2 CMP)

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. (§ 62 ods. 3 CMP)

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.